

بسم الله الرحمن الرحيم
اعتكاف از نگاه ولایت

برنامه‌های جمعی اعتکاف با خلوت هر کدام از معتکفین منافات پیدا نکند

من همین جا به مسئولین مربوط - در این امور اعتکافها - یک سفارشی بکنم: اگرچه که اجتماع هزاران نفر در جاهای مختلف یک فرصت خوبی است و شنیده‌ایم بعضی از مسئولین مساجد، در این فرصتها برنامه‌های جمعی‌ای می‌گذارند که مثلاً افراد، بیشتر استفاده بکنند؛ لکن من می‌خواهم عرض بکنم این برنامه‌های جنبی. مراکز اعتکاف، جوری نباشد که با خلوت هر کدام از معتکفین منافات پیدا کند

این اعتکافی که جوانها انجام میدهند، در واقع دارند با خدا خلوت میکنند. اعتکاف بیشتر یک کار فردی است؛ ایجاد یک ارتباط با خداست. جوری نشود که برنامه‌های جمعی این مراکز اعتکاف، حال خلوت و حال ارتباط فردی و قلبی با خدا را در افراد ضعیف بکند یا بگیرد. مجال بدهند؛ وقت بگذارند؛ بگذارند این جوانها قرآن بخوانند، نهج البلاغه بخوانند، صحیفه‌ی سجادیّه بخوانند

بخصوص من در این ایام اعتکاف، صحیفه‌ی سجادیه را توصیه میکنم. این صحیفه‌ی سجادیه واقعاً کتاب معجزنشانی است. خوشبختانه حالا ترجمه هم شده و ترجمه‌هائی هست. سال گذشته ترجمه‌ی خوبی از صحیفه‌ی سجادیه را به من دادند و آن را دیدم؛ ترجمه‌ی بسیار خوبی است. از این معارف موجود در دعاهای حضرت علی بن حسین (سلام الله علیه) در صحیفه‌ی سجادیه، استفاده کنند؛ بخوانند؛ تأمل کنند.

اینها فقط دعا نیست؛ درس است؛ این کلمات امام سجاد - و همه‌ی ادعیه‌ای که از ائمه (علیهم‌السلام) مأثور است. و بدست ما رسیده است - پر است از معارف

پس ماه رجب است، ماه عبادت است، ماه توسل به پروردگار است، ماه تضرع است؛ و در این راه، ماه تشبه به امیرالمؤمنین است. با خدا ارتباطمان را قوی کنیم تا در میدانهای زندگی بتوانیم با اراده‌ی محکم، با قدم استوار و با ذهن روشن، وارد هر میدانی بشویم.

دیدار اقشار مختلف مردم به مناسبت میلاد حضرت علی (علیه‌السلام) ۱۳۸۷/۴/۲۶

اعتکاف، نشانه‌ی جهت‌گیری صحیح ماست

در ایام اعتکاف در ماه مبارک رجب، در بسیاری از مساجد سراسر کشور، جوانان ما، زنان و مردان از قشرها و سنین مختلف، رفتند و در مسجد ماندند؛ سه روز روزه گرفتند و با خدا مأنوس شدند. بعد از آن هم با گریه و اشک و آه، مسجد را وداع گفتند و بیرون آمدند، تا برای سال آینده آماده شوند. عزیزان من! این برای یک جامعه، علامت خوبی است. «الَّذِينَ إِن مَكَّنَّا هُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ» علامت یک حکومت الهی، علامت یک حرکت صحیح و دارای جهت‌گیری صحیح است. این را جدی بگیرید و تقویت کنید.

دیدار با طلاب و مردم قم به مناسبت ۱۹ دی ماه ۱۳۷۵/۱۰/۱۹

بهترین جوانان، آنهایی هستند که صاحب فکر و با اندیشه باشند

همین دانشگاه تهران ما، همین مسجد دانشگاه، شاهد عبادت و راز و نیاز و نماز جماعت و اعتکاف و روزه‌داری برجسته‌ترین جوانان این مملکت است. بهترین جوانان هر کشور، جوانانی هستند که صاحب فکر و با اندیشه باشند. قاعدتاً و غالباً در میان دانشجویان، این‌طور کسانی به صورت وافر پیدا می‌شوند؛ البته در بین غیر دانشجویان هم این‌طور جوانان خوب هستند، ولی در زمان قدیم -زمان ما که جوان بودیم- در میان دانشجویان، در دانشگاه تهران و بعضی دانشگاه‌های دیگر و در همه‌ی ایران، شاید هزار نفر اعتکاف نمی‌کردند. در قم که مرکز دین و عبادت بود، شاید چند صد نفر طلبه اعتکاف می‌کردند. معمول نبود؛ مردم دور بودند.

خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران ۱۳۷۶/۱۰/۱۲

رجب، ماه ماه خودسازی است

رجب، ماه صفا دادن به دل و طراوت بخشیدن به جان است؛ ماه توسل، خشوع، ذکر، توبه، خودسازی و پرداختن به زنگارهای دل و زدودن سیاهی‌ها و تلخی‌ها از جان است. دعای ماه رجب، اعتکاف ماه رجب، نماز ماه رجب، همه وسیله‌ای است برای این که ما بتوانیم دل و جان خود را صفا و طراوتی ببخشیم؛ سیاهی‌ها، تاریکی‌ها و گرفتاری‌ها را از خود دور کنیم و خودمان را روشن سازیم. این فرصت بزرگی است برای ما؛ به خصوص برای کسانی که توفیق پیدا می‌کنند در این ایام اعتکاف کنند

خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران ۱۳۸۴/۵/۲۸

اعتکاف یکی از رویش‌های انقلابی است

خوشا به حالان معتکفین عزیز. پدیده‌ی اعتکاف یکی از رویش‌های انقلابی است. ما اول انقلاب این چیزها را نداشتیم. اعتکاف همیشه بود. زمان جوانی ما وقتی ایام ماه رجب فرا می‌رسید، در مسجد امام قم -آن‌هم فقط قم؛ در مشهد من اصلاً اعتکاف ندیده بودم-، شاید پنجاه نفر، صد نفر فقط طلبه اعتکاف می‌کردند. این پدیده‌ی عمومی؛ این که ده‌ها هزار نفر در مراسم اعتکاف شرکت کنند، آن هم اغلب جوان، جزو رویش‌های انقلاب است. من یک وقت عرض کردم که انقلاب ما ریزش دارد، اما رویش هم دارد؛ رویش‌ها بر ریزش‌ها غلبه دارند. پس خوشا به حالان معتکفین عزیز

خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران ۱۳۸۴/۵/۲۸

توصیه به معتکفین

توصیه‌ی من این است که در این سه روزی که شما در مسجد هستید، تمرین مراقبت از خود بکنید. حرف که می‌زنید، غذا که می‌خورید، معاشرت که می‌کنید، کتاب که می‌خوانید، فکر که می‌کنید، نقشه که برای آینده می‌کشید، در همه‌ی این چیزها مراقب باشید رضای الهی و خواست الهی را بر هوای نفس‌تان مقدم بدارید؛ تسلیم

هوای نفس نشوید. تمرین این چیزها در این سه روز می‌تواند درسی باشد برای خود آن عزیزان و برای ماها که این‌جا نشسته‌ایم و با غبطه نگاه می‌کنیم به حال جوانان عزیزمان که در حال اعتکاف هستند. با عمل خودتان به ما هم یاد بدهید.

خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران ۱۳۸۴/۵/۲۸

این حرکت در دنیا نظیر ندارد

هیچ وقت در این کشور در طول سال‌های گذشته، از دوران جوانی و نوجوانی ما به یاد نداریم که در ماه رمضان، در مساجد کشور یا در مسجد گوهرشاد مشهد، مردم بیایند اعتکاف بکنند. در ایام‌البیض سه روز متعارف ماه رجب یا ماه شعبان، ما تعداد معدودی در قم دیده بودیم که اعتکاف می‌کردند؛ آن هم غالباً طلبه‌ها. در غیر آن معمول نبود. امروز در ایام اعتکاف، دانشگاه‌ها و مساجد و سرتاسر کشور و مساجد جامع، مملو از معتکفین است؛ علاوه‌ی بر آن، در دهه‌ی آخر ماه رمضان، جمعیت عظیمی مشغول اعتکاف بودند. چه کسانی؟ پیرمردها؟ پیرزن‌ها؟ نه، همین جوان‌ها، جوان‌ترین‌ها. این دیگر در دنیا نظیر ندارد. این نسل جوان امروز ماست. امروز گرایش به دین و ارزش‌های انقلابی، وجه غالب جامعه است.

دیدار با مردم گرمسار ۱۳۸۵/۸/۲۱

مراسم اعتکاف قبل از انقلاب

واقعاً چقدر منظره‌ی زیبا و معطرّی است که جمع کثیری از جوانهای ما برخلاف سیره‌ی متعارف جوانهای دنیا که غرق در شهوات و تمایلات نفسانی هستند، روزها و شب‌هایی را روزه بگیرند؛ بروند در یک مسجدی بنشینند، اعتکاف کنند؛ شب و روزشان را ذکر و فکر و شنیدن معارف الهی و شنیدن احکام و مذاکره‌ی علم حقیقی - که علم توحید است - قرار دهند؛ این خیلی چیز مهمی است. اینها از برکت انقلاب است. قبل از انقلاب، ما در این ایام نیمه‌ی ماه رجب ندیده بودیم یا خیلی بندرت میدیدیم که کسانی بروند اعتکاف کنند.

غالباً همه‌ی ماها، همه‌ی مردم غافل بودیم از این روزنه‌ی رحمت الهی. بنده در مشهد که اصلاً ندیده بودم؛ در قم هم یک تعداد معدودی، یک چند نفر طلبه در مسجد امام میرفتند و ایام نیمه‌ی ماه رجب اعتکاف میکردند. امروز شما نگاه کنید؛ نه فقط مساجد جامع، نه فقط مساجد بزرگ، نه فقط در یک شهر و دو شهر، بلکه در همه‌ی کشور، در همه‌ی شهرها، در همه‌ی مساجد، جوانهای ما، مردان ما، زنان ما، دختران ما، پسران ما میروند صف میکشند، اسم مینویسند، برای اینکه به آنها فرصت داده شود که در این مسجد، در آن مسجد، سه روز روزه بگیرند و اعتکاف کنند؛ این خیلی برای یک ملت حائز ارزش است، این خیلی مهم است.

بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم ۱۳۹۲/۲/۲۵

مراسم اعتکاف در قبل و بعد از انقلاب

در دوران جوانی ما، در حوزه‌ی علمیه‌ی قم، ایام نیمه‌ی رجب که روزهای معروف اعتکاف است، شاید در مسجد امام آن روز، ده نفر، پانزده نفر، بیست نفر طلبه - آن هم در مرکز حوزه‌ی علمیه، که قم باشد - اعتکاف میکردند؛ این کار معمول نبود، بلد نبودند. امروز در دانشگاه‌های کشور، هزاران نفر از جوانان دانشجو - دختران و پسران - در مساجد دانشگاه‌ها اعتکاف میکنند، سه روز عبادت میکنند، خلوت میکنند، با خدای خود ارتباط برقرار میکنند؛ مساجد بزرگ و مجامع بزرگ که جای خود دارد. اینها معنویت است. کشور ما اهل معنویت است، اما معنویت ما همراه و هم روال است با احساس مسئولیت. این معنویت به هیچ وجه نباید ما را از مسئولیت عظیم انقلابی خودمان جدا کند، بلکه کمک به حرکت انقلابی است. آن کسانی که با تکیه‌ی به دینداری و با عنوان کردن دینداری، سعی میکنند جامعه را سیاست‌زدائی کنند، جوانان را سیاست‌زدائی کنند، جوانان را از حضور در عرصه‌های کشور دور نگه دارند، اشتباه میکنند، راه خطا میروند، دچار انحرافند؛ این ابعاد با همدیگر است.

بیانات در بیست و دومین سالگرد امام خمینی(ره) ۱۳۹۰/۳/۱۴

شور اعتکاف از برکات انقلاب

عزیزان من! من این را همین‌جا بگویم که دست‌هایی - تبلیغات دروغین و گاهی احمقانه و گاهی خبیثانه - می‌خواهند این‌طور وانمود کنند که مردم در سابق، از حالا دین‌دارتر و با اخلاق‌تر بودند! این، دروغ است. سابق یعنی چه وقت؟ یعنی دویست سال قبل؟ بله، ممکن است؛ البته آن را هم ما چیزهایی شنیده‌ایم، ندیده‌ایم. آن سابقی که ما یادمان است - پنجاه سال قبل، چهل سال قبل، سی سال قبل - انسان که در ماه رمضان به شهر تهران وارد می‌شد، اصلاً حال و هوای روزه در این شهر نبود! مردم راه میرفتند و راحت سیگار میکشیدند، غذا می‌خوردند، ساندویچ می‌خوردند! اصلاً کسی احساس نمی‌کرد که این‌جا روزه است! مشهد که شهری مذهبی بود - ما در مشهد بودیم - مردم راحت و علنی روزه می‌خوردند؛ کانه در بعضی از بخشهای شهر، اصلاً ماه رمضان نیامده است! در مساجد - ظهر ماه رمضان در غالب مساجدی که انسان سر میزد و میرفتیم، میدیدیم - پنجاه نفر، چهل نفر، حداکثر صد نفر جمعیت نشسته بودند؛ مگر این که در جایی یک منبری معروف خوش‌بیانی باشد!

امروز شما نگاه کنید! همه‌جا روزه‌دار است، همه‌جا در حال ذکر و در حال توجه است و بهترین روزه‌داران از میان جوانانند. جلسات قرآن، جلسات دعا، جلسات توسل، جلسات تضرع و سخنرانیهای طولانی هست. اصلاً آیا با گذشته قابل مقایسه است؟ اعتکاف نیز همین‌طور بود. اصلاً اعتکاف در گذشته خیلی کم بود؛ سخت بود، کار مشکلی بود. باید سه روز، روزه می‌گرفتند، در مسجد میماندند و از مسجد بیرون نمی‌رفتند؛ همه کس حاضر نبود.

بیانات در خطبه‌های نماز جمعه ۱۳۷۶/۱۰/۱۲

شوق عمومی به اعتکاف

خوشبختانه اقبال مردم به این سنت خیلی بالا است؛ شوق جوانها و عشق جوانها حیرت‌انگیز است. من یادم است آن وقتی که ما در مشهد بودیم، اصلاً ندیده بودیم اعتکاف چه جوری است، شنیده بودیم؛ قم که رفتیم در همین ایام البیض در مسجد امام اعتکاف میشد. شاید من یک وقت رفته بودم دیده بودم، طلبه‌ها می‌آمدند دو نفر، سه نفر، یک گوشه‌ای را انتخاب میکردند در آن شبستان مرحوم حاج ابوالفضل - آن شبستان بالایی - چادر میکشیدند؛ شاید مجموع افرادی که در آن شبستان اعتکاف میکردند به سی نفر، چهل نفر نمیرسید. البته بعدها که مسجد آقای بروجردی ساخته شد، بعضی‌ها ظاهراً آنجا هم می‌آمدند اعتکاف میکردند که آن را من ندیده بودم، لکن مسجد امام را دیده بودیم. این، همه‌ی مظهر این سنت پر مغز پر معنا در آن دوره بود: مخصوص قم، آن هم با این تعداد اندک. امروز شما بروید دانشگاه‌های کشور را نگاه کنید - حالا غیر از مسجد گوهرشاد و مسجد جمکران و مساجد مهم دیگر و جاهای دیگری که هجوم جمعیت است؛ در این مساجد دانشگاه‌ها، مسجد دانشگاه تهران و جاهای دیگر - دانشجوهای ما، جوانهای ما، از مدتی پیش صف کشیده‌اند، نوبت میگیرند و نوبتشان نمیرسد، یعنی جا نیست، وسیله نیست برای اداره‌ی آنها؛ این شوق عمومی به این عبادت، این جور است؛ خب، این یکی از برکات الهی است. بحمدالله خدای متعال این زمینه را فراهم کرده و این توفیق را داده و مغناطیس محبت الهی و ذکر الهی، دل‌های جوانها را به خودش جذب کرده؛ این را باید مغتنم شمرد. این یک فرصت است.

بیانات در دیدار اعضای ستاد مرکزی اعتکاف و اعضای سومین جشنواره‌ی سراسری علمی فرهنگی اعتکاف

۱۳۹۳/۲/۱۵

پایگاه جامع محتوایی هیأت

www.heyat.co